

Aktualno iz Podnebne pisarne – december 2025

December je letos minil v pravem zimskem razpoloženju. Dnevi so bili večinoma hladni in pogosto zaviti v nizko oblačnost ali meglo, noči pa so na celini večkrat zdrsnile pod ledišče. Čeprav se je tu in tam oglasil tudi kakšen presenetljivo tople dan, je prevladoval občutek zime, z občasnimi padavinami, ki so se v višjih legah pogosto prelevile v sneg. Mesec ni postregel z izrazitimi vremenskimi ekstremi, je pa z vztrajno sivino, vlažnim zrakom in zimskimi temperaturami ustvaril tipično decembrsko vzdušje.

Maja letos je Skupnost občin Slovenije izvedla dve regionalni delavnici (v [Selnici ob Dravi](#) in v [Škofji Loki](#)), kjer smo skupaj s predstavniki občin in regij oblikovali predloge ukrepov za Program porabe sredstev Podnebnega sklada za obdobje 2025–2028. Vlada RS je namreč kasneje v letu, to je oktobra, sprejela [Odlok o Programu porabe sredstev Podnebnega sklada 2025–2028](#), ki za ukrepe blaženja in prilagajanja na podnebne spremembe namenja kar 830 milijonov EUR.

Ker pa je v zadnjih mesecih **vedno več občin pri SOS poizvedovalo, kateri ukrepi bodo financirali**, smo naslovili pristojno ministrstvo (MOPE) in **informacije tudi prejeli**. Želene informacije o ukrepih iz programa (okvirno višino ukrepov, časovnico načrtovanih JP/JR, kdo bo izvajalec JP/JR) **najdete [tukaj](#)**.

Dodatno, je na 184. seji, ki je potekala sredi decembra, vlada RS dala soglasje k **višjemu obsegu izločanja prihodkov v Podnebni sklad**. Vlada je namreč pristojnemu ministrstvu (MOPE) odobrila soglasje, da lahko pri upravljanju finančnih načrtov svojih neposrednih uporabnikov prevzema in plačuje obveznosti na namenskih proračunskih postavkah preko načrtovanih pravic porabe – vendar največ do 184.179.000 EUR in ne v večjem **obsegu** od dejanskih vplačanih prihodkov. S tem se bo omogočilo črpanje skladno z dejanskimi prilivi, ki so nekoliko višji od prvotno načrtovanih.

SOS je vzpostavila proces zbiranja dobrih praks na področju podnebne ukrepanja in vabi občine in regije, da s svojimi uspešnimi pristopi postanejo zgled drugim. Vse zainteresirane vabi(mo), da izpolnijo anketo in se pridružijo pri oblikovanju kataloga dobrih praks prilagajanja podnebnim spremembam na lokalni in regionalni ravni v Sloveniji in Evropi, ki nastaja pod okriljem Podnebne pisarne. Skupaj z vami želi(mo) zbrati in predstaviti pregled konkretnih rešitev, ki so se v posameznih občinah oz. regijah že izkazale kot uspešen odziv na lokalne podnebne izzive – ne glede na velikost ukrepa ali vir financiranja. **Izpolnjevanje ankete na [TEJ POVEZAVI](#) vam bo vzelo približno 10 min vašega časa**. Skrajni rok za sodelovanje je petek, 16. januar 2026.

Do konca decembra 2025 je odprt postopek evidentiranja občin in regij v Mrežo za krepitev podnebne odpornosti občin pri SOS. Z mrežo želimo vzpostaviti priložnosti medsebojnega delovanja in sodelovanja občin, prostore, v katerih bomo na osnovi potreb občin ter ob podpori strokovnjakov in strokovnjakinj skupaj razvijali predloge in modele, izmenjavali izkušnje ter dobre prakse, hkrati pa krepili svoje kompetence. Ker so in bodo obveznosti občin pri

prilagajanju podnebnim spremembam vedno večje, prav tako pa so in bodo na voljo ustrezna sredstva, je nujno že danes krepiti znanje o tem, s katerimi ukrepi je mogoče naslavljati ključne podnebne izzive občin. Vsem občinam in regijam, ki ste se že evidentirale se zahvaljujemo. **Obrazec** za evidentiranje vsi zainteresirani najdete [tukaj](#). **Dodatne informacije** o delovanju in sodelovanju v mreži ter evidentiranju v mrežo pa si lahko preberete na [tej povezavi](#).

Obveščeni smo bili tudi o vabilu v okviru projekta [LIFE4ADAPT](#) (LIFE Prilagodimo se podnebnim spremembam), namenjenem **vsem zaposlenim na občinah in šolah ter strokovnjakom s področja podnebnih sprememb**, k izpolnitvi anonimnega vprašalnika o podnebnih spremembah in prilagajanju nanje. Izpolnjevanje vprašalnika traja približno 10 minut, odgovori pa bodo uporabljeni izključno za raziskovalne namene in nadaljnje projektne aktivnosti. **Vprašalnik** je dostopen na [tukaj](#), rok za izpolnitev pa je **10. januar 2026**.

Razpolagamo tudi z informacijami glede razpisov. MOPE je namreč v Uradnem listu RS št. 94/2025 objavil **javni razpis za sofinanciranje naložb v skupnostno samooskrbo iz obnovljivih virov energije ter v izkoriščanje plitve geotermalne energije za obdobje 2026–2029** (JR 2CH OVE 2025). Razpis se financira iz sredstev drugega Švicarskega prispevka, javnim zavodom s področja srednješolskega, višješolskega in visokošolskega izobraževanja pa je v tem obdobju na voljo 13,8 milijona EUR nepovratnih sredstev. Dodatne informacije o sklopih sofinanciranja in upravičenih stroških so na voljo v prispevku [tukaj](#). Vloge za prvo odpiranje je treba oddati najkasneje do 15. aprila 2026, sledita pa še dva roka za oddajo vlog, in sicer 11. novembra 2026 in 10. marca 2027.

Za konec z vami delimo nekaj »podnebnih« informacij, povezanih z dogajanjem v prihodnjem letu **2026**.

- V začetku meseca marca (točen datum in lokacija bosta sporočena naknadno, dogodek pa bo objavljen na SOS spletni strani - podstran dogodki) bo potekala predstavitev za občine, na kateri bodo **predstavljene končne usmeritve za podnebno odporno načrtovanje naselij**, pripravljene v okviru projekta [Prilagajanje naselij na podnebne spremembe](#). Priporočila, ki se bodo predstavila, so bila preizkušena v pilotnih naseljih (Izola, Logatec, Gornja Radgona in Mele), in so pripravljena na način, da so uporabna in prenosljiva tudi na druge slovenske občine ter predstavljajo pomembno orodje občinam pri prilagajanju prostorskega načrtovanja na podnebne spremembe.
- V okviru [Podnebne pisarne](#) poteka **priprava več izobraževalnih aktivnosti s poudarkom na praktični usmerjenosti** kot tudi **organizacija podkastov**, v katerih bodo sodelovali strokovno uveljavljeni posamezniki kot tudi odločevalci z relevantnimi vlogami na obravnavanem področju. Dodatno je v pripravi **katalog dobrih praks prilagajanja podnebnim spremembam**, s katerim bomo občinam ponudili pregledne in konkretne informacije ter uporabne primere iz prakse. Objavljali jih bomo kot prispevke v SOS-ovem razdelku »Za podnebje. Za skupnost.«.

- Načrtovana so **usposabljanja v sklopu projekta LIFE4ADAPT**, namenjena zaposlenim v občinah in regijam in drugim relevantnim deležnikom. Eno takšnih smo že izvedli, pri čemur najdete dodatne informacije [tukaj](#).
- Zanimive aktivnosti se obetajo tudi **na področju krožnega gospodarstva**. Zaključuje se projekt [CircularPSP](#), pri katerem sodeluje tudi SOS. **Občine in regije ste vabljene, da se pridružite testiranju dveh inovativnih platform (CircOS, CircularAi) na področju krožnega gospodarstva**, namenjenih oblikovanju krožnih misij, razvoju krožnih delovnih procesov, uvajanju krožnega javnega naročanja in podobno. Za dodatne informacije nas kontaktirajte.

SOS bo v prihajajočem letu iskal tudi **priložnosti sodelovanja s [Slovenskim centrom za krožno gospodarstvo \(SCKG\)](#)** in jih oglaševal v Tedenskih novicah SOS.

V nadaljevanju izpostavljamo še nekatere druge zanimive izročke. Rezultat raziskovalnega dela projekta CRP 2023 V5-2358 z naslovom Metodologija umeščanja fotonapetostnih naprav na stavbe kulturne dediščine in v območjih naselbinske dediščine ter posodobitev Smernic za energetska prenova stavb kulturne dediščine (akronim DEDIS) so v letu 2025 izdane v posodobljeni različici **Smernic za energetska prenova stavb kulturne dediščine** ter **Priporočil za namestitev fotonapetostnih naprav na območjih stavbne in naselbinske dediščine**. Spletno jih lahko prelistate oz. si jih prenesete [tukaj](#)

Primer uspešnega projekta prilagajanja podnebnim spremembam je tokrat **mesto Malmö na Švedskem**, in sicer v soseski Augustenborg (**projekt Ekostaden Augustenborg**). Območje je bilo v preteklosti pogosto izpostavljeno poplavljanju zaradi intenzivnih padavin in preobremenjenega kanalizacijskega sistema, zato se je mesto odločilo za **celostno prenovu upravljanja padavinske vode kot del širše urbane regeneracije**.

V soseski so uvedli odprt in decentraliziran sistem upravljanja padavinske vode, ki temelji na zadrževanju in upočasnjevanju deževnice na mestu nastanka. Padavinska voda se zbira in vodi prek odprtih kanalov, plitvih jarkov, zadrževalnikov in manjših vodnih površin, delno pa se zadržuje tudi na zelenih strehah stanovanjskih in javnih objektov. Takšen sistem zmanjšuje obremenitev kanalizacije, omogoča ponikanje in izhlapevanje vode ter hkrati prispeva k izboljšanju mikroklima in kakovosti bivanjskega okolja.

Po izvedbi ukrepov so v soseski zaznali izrazite pozitivne učinke, saj so se poplavni dogodki bistveno zmanjšali oz. prenehali, območje pa se je izkazalo za bolj odporno tudi ob kasnejših ekstremnih padavinskih dogodkih, ki so prizadeli druge dele mesta. Poleg zmanjšanja poplavnega tveganja so se izboljšali tudi bivalni pogoji, biotska raznovrstnost in raba javnega prostora, projekt pa je prispeval k večji ozaveščenosti prebivalcev o pomenu prilagajanja podnebnim spremembam.